

سخن سردیبر

قرآن کریم سندی جاودانه و جهانی و زمزم جوشان معارف ناب است و تاروپود همه علوم و دست‌مایه‌های لازم برای هندسه‌ی نظام فکری و عملی در آن وجود دارد همان‌گونه که گفته شده است «هنر قرآن نه تنها این است که قداست ارتباط عبد با مولا را در میدان عبادت ترسیم می‌کند، بلکه می‌خواهد تمامی روابط انسانی را عبادی کرده و عبودیت محضه را بر سراسر وجود انسانی حاکم گرداند» (جوادی آملی، تسنیم، ۱۳۸۸: ۲۰/۱)؛ ازاین‌رو آموزه‌های او عهده‌دار بیان همه حقایق موردنیاز برای هدایت، مدیریت افراد و جوامع انسانی است و همه انسان‌ها را به تدبیر و تعمق در خود دعوت و از نیندیشیدن سرزنش می‌کند.

گرچه تمام موجودات ممکن جهان هستی، نیازمند مدیریت و نظام روابط و حرکت تکاملی آن‌ها تحت ربوبیت الهی سامان می‌یابد؛ اما در این میان هدایت و مدیریت انسان امری کاملاً متمایز از هدایت و راهنمای سایر موجودات است. و این برجستگی به ماهیت، هدف آفرینش و قدرت رفتار و گستره عملکرد وی در بعد مادی و معنوی برمی‌گردد.

قرآن کریم، تنها کتابی است که از قابلیت‌های انسان جامع‌ترین، دقیق‌ترین، واقع‌بینانه‌ترین و کاربردی‌ترین تصویر را ارائه کرده است و او را از نظر رتبه و ارزش وجودی، سرآمد کلان نظام هستی می‌داند که تمام هستی برای وی آفریده شده و مسخر اوست.

هرچند موجودی است که هم در جهت کمال و تعالی و هم در جهت تنزل و انحطاط و سقوط منحصر به فرد است؛ اما چگونگی صعود و سقوط آن منوط به هدایت و مدیریت آن است. اگر مدیریت آن بر بنیان‌های آموزه‌های وحیانی که جامع و خطاناپذیر است بنا شده باشد، صعود خواهد کرد، ولی در صورتی که به دور از گزاره‌های وحی بنا گردیده، منجر به هبوط و سقوط وی خواهد شد.

علی آقا صفری

۱۴۰۲/۵/۲۰